

A kreativitás fejlesztésének lehetőségei és az improvizáció alkalmazása az alapfokú zeneoktatásban, mint motiváció forrás.

A legtöbb nyelven egy hangszeren „játszani” szoktak (*play the piano, jouer du piano, Klavier spielen*). Egy gyerek azért iratkozik be zeneiskolába, mert ő is „játszani” szeretne egy hangszeren. Amikor ráeszmél, hogy ehhez sok évnyi kemény gyakorlás szükséges, abba fogja hagyni a hangszeres tanulást, amennyiben a befektetett munka nincs arányban az általa elképzelt játék közbeni élvezettel. Ez a döntés a szubjektivitáson alapszik, a tehetség ebben nem játszik szerepet (Balogh, 2019). A lemorzsolódási arány nagyon magas a zeneiskolákban. 19 évnyi köznevelési statisztika elemzése kimutatta, hogy legfeljebb a gyerekek 25%-a fejezi be a hatéves alapfokú képzést. Ezek alapján szükséges a szemléletváltás, több motiváció forrást kell biztosítani a klasszikus zenei képzés során, hiszen kimutatható, hogy a hangszerstanulás fejleszti az agyat (Dehaene, 2020). Teljesítményt helyett tanulási folyamatot kell mérni; bizonyítást helyett fejlődést kell elvárni a tanulóktól; interperszonális versenyeztetés helyett intraperszonális kihívások elé kell tenni a diákokat (Guirard, 2022). Az improvizációs és kreatív feladatok jó eszközök ehhez. Ha a hangszerstanulás csak az interpretáción keresztül történik, ez sok esetben korlátozódik a művek „bemagolására” mélyebb értelmezés nélkül, mivel a tanuló nem tapasztalja az alkotói folyamatot. Ha a gyerek képzeletét megmozgatjuk, és olyan eszközöket adunk a kezébe, melyekkel képessé válik kifejezni magát zenei nyelven, nagyobb motivációt tudunk elérni. Ha ehhez még játékos elemeket is társítunk, még nagyobb lesz a hatás. Így született meg egy rendhagyó háziverseny. Az esemény az „Improgame” nevet kapta. Nem egy kottából megtanult darabot kellett a növendékeknek előadniuk, hanem rögtönözniük kellett. Nem egyedül kellett alkotniuk, hanem párban, úgy, hogy a társát mindenki csak a helyszínen véletlenszerűen húzta. Nem egy adott zenei témára kellett improvizálniuk, hanem egy műalkotásról, amelyet a versenyző akkor látott először. Nem egy külső zsűri értékelte a produkciókat, hanem a gyerekek pontozták egymást egy tíz kritériumból összeállított lista alapján. Felkészülve erre a játékos vetélkedőre a tanulók nem csak a zenei tudásukat és a kreativitásukat fejlesztették, hanem a kommunikációs készségüket és az együttműködési képességeiket is, valamint az objektív véleményformáláshoz kaptak eszközöket. „A zene ereje nem a hangban rejlik, hanem a hang által keltett érzelmi elköteleződésben.” (Bigand-Tillmann, 2020)

Balogh László (2019): A komplex tehetségfejlesztő programok kidolgozásának tartalmi szempontjai. In: *A tehetség kézikönyve*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége

Bigand, Emmanuel – Tillmann, Barbara (2020): *La symphonie neuronale. Pourquoi la musique est indispensable au cerveau*. Éditions humenSciences, Paris

Dehaene, Stanislas (2020): *How We Learn*. VIKING, U.S.A.

Guirard, Laurent (2022): *Abandonner la musique? Psychologie de la motivation et apprentissage musical*. Éditions L'Harmattan, Paris

A bírálatok részleteit a sor(ok) végén látható ikonra kattintva tekintheti meg.

Előadás(ok)		
A kreativitás fejlesztésének lehetőségei és az improvizáció alkalmazása az alapfokú zeneoktatásban, mint motiváció forrás	elfogadva	
1. bíráló:		
Elméleti beágyazottság		5
Célok, kutatási kérdések, hipotézisek		5
Alkalmazott módszerek		5
Eredmények bemutatása, értelmezése		5
Általános minőség, szerkezet, stílus		4
Elméleti és gyakorlati jelentőség		5
Összesen		29
2. bíráló:		
Elméleti beágyazottság		5
Célok, kutatási kérdések, hipotézisek		5
Alkalmazott módszerek		5
Eredmények bemutatása, értelmezése		5
Általános minőség, szerkezet, stílus		5
Elméleti és gyakorlati jelentőség		5
Összesen		30
A bíráló szöveges véleménye:		
Nagy örömmel olvastam a remek leírást és a kezdő felvetést a nyelvi kifejezésről (játszani a zongorán). A zeneiskolai reprodukcióra korlátozódó szemlélet, oktatás valóban sürgős megújításra szorul. Gratulálok az improvizációs versenyhez, nagyszerű ötlet és a megvalósítás is kiváló! Motivált és kreatív gyermekeket nevelhetünk általa, és felsőbb osztályokban is megvalósítható.		